

Jag vill härmed tacka Jägsm Stig Lundberg, Luleå, som haft vänligheten bestämma eller kontrollera fynden.

Litteratur

Lundberg, S. 1977. Fynd av för Sverige nya skalbaggsarter rapporterade under åren 1974-75 (Coleoptera) - Ent. Tidskr. 98:7-9.

Palm, Th. 1963. Svensk Insektsfauna 9, Kortvingar, Staphylinidae, 3. Stockholm.
 Rydh, I. 1976. Nyfynd av skalbaggar i Blekinge och Småland. - Ent. Tidskr. 97:174-175.
 Strand, A. 1969. Koleopterologiske bidrag XIV. - Norsk Ent. Tidskr. 16:17-22.

Recension

Harz, K. & Kaltenbach, A. *Die Orthopteren Europas III - The Orthoptera of Europe III* (Series Entomologica, vol 12). Dr W. Junk B. V., The Hague, 1976. 434 s., 62 planscher (1192 fig.). Pris: 140 Hfl.

Boken behandlar tillsammans med de två tidigare utgivna volymerna Orthoptera i mycket vid bemärkelse, dvs Orthoptera (Tettigoniidae, Gryllidae, Gryllotalpidae, Rhaphidophoridae (i volym I, 1969), Caelifera (i volym II, 1975)), Phasmoptera, Dermaptera, Mantodea, Blattoptera och Isoptera (i volym III). De tre böckerna innehåller tillsammans ca 2 140 sidor och ca 7 070 figurer. Kurt Harz, som är bokens huvudförfattare och för övrigt författare till de två andra delarna, har gjort sig känd genom flertalet publikationer om de rätvingade insekterna. Avsnittet om bönsyrsorna är författat av Alfred Kaltenbach. De tre delarna behandlar alla representanter av de ovan uppräknade insektsordningarna funna i Europa.

Som titeln redan antytt så är boken tvåspråkig, vilket är mycket förståndigt då den omfattar ett stort faunaområde och blir på så sätt mera lättåtkomlig för flertalet personer och naturligtvis når en vidare läsekrets. Bestämningstabellerna ner till arterna är på tyska och engelska, den sedan följande artbeskrivningen är tyvärr endast på tyska.

Under de olika insektsordningarna och släk-

terna nämns allmänna saker såsom djurgruppens utbredning i världen, artantalet, karakteristiska drag i insekternas utseende etc. Sedan följer bestämningstabellerna som ibland skiljer på könen om dessa har olika yttre utseende, eller t o m en tabell för bestämning av nymferna som vid mantiderna. Sedan följer beskrivningar av de enskilda arterna, vilka är av ren taxonomisk natur, men referenser till arbeten behandlande arternas biologi finns nämnda.

Figurerna är av mycket god kvalitet. Flertalet visar endast taxonomiskt viktiga delar, men några få habitusavbildningar finns.

Boken avslutas med anvisningar för preparation, rättelser till de två tidigare volymerna och en litteraturlista omfattande ett stort antal referenser till alla tre banden.

De få nackdelar jag har funnit är för det första att antalet habitusfigurer är för litet. Vidare att alla litteraturreferenser har hamnat i den sista delen och inte uppdelats på resp. band, om man endast är intresserad av den första eller andra delen. Samma gäller de i texten förekommande vetenskapliga termerna som endast är förklarade i den första volymen.

Således, trots sitt höga pris och de brister jag nämnt, är boken säkerligen av största intresse för dem som samlar eller på annat sätt intresserar sig för den europeiska faunan av Phasmoptera, Dermaptera, Mantodea, Blattoptera och Isoptera.

Ulf Carlberg